

Gewichtstoename bij clozapine

Clozapine gebruik heeft effect op zowel het histamine, cholinerge, endocriene en metabole systeem wat allemaal het gewicht van de patiënt kan beïnvloeden 75% van de patiënten die clozapine gebruiken komen minimaal 5 kilo aan in zes maanden tijd.

Na drie jaar is 80% van de patiënten die clozapine gebruiken 10% in gewicht aangekomen, daarnaast is 38% van de patiënten 20% in gewicht aangekomen(1).

Leefstijladviezen op gebied van dieet en/of voedingsadvies en beweging zijn de belangrijkste aandachtspunten in de behandeling.

Een onderzoek naar additie van aripiprazol bij clozapine laten positieve resultaten zien op het gewicht, metabole parameters en de negatieve symptomen van schizofrenie. Het gemiddelde gewichtsverlies bij aripiprazol additie bedroeg 3,26 kg. Verder verbeterden bij de combinatietherapie de body-mass index (BMI), de buikomtrek en de concentratie LDL- en totaal cholesterol(2). Het toevoegen van metformine is een mogelijkheid. Metformine verlaagt significant de body mass index (BMI), insulineresistentie, bloeddruk en het vet in het bloed (lipiden) ten opzichte van de uitgangswaarde. Metformine wordt bovendien goed verdragen. Gezien deze uitkomsten van recente onderzoeken zou overwogen kunnen worden om al bij de start van metabool belastende psychofarmaca preventief te starten met metformine, naast leefstijl interventies.

Referenties

- Fleischhacker W., Heikkinen M., Olie J., et.al. (2010). Effects of adjunctive treatment with aripiprazole on body weight and clinical efficacy in schizophrenia patients treated with clozapine: a randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *Int J Neuropsychopharmacol* 2010; 13: 1115-25.
- Risselada A., Simoons M, (2015) Medicamenteuze interventies bij gewichtstoename door antipsychoticagebruik *Psyfar* 2015; 1
- Wu RR, Zhang FY, Gao KM et al.(2016) Metformin treatment of antipsychotic-induced dyslipidemia: an analysis of two randomized, placebo-controlled trials. *Mol Psychiatry* 2016;21:1537-1544

Laatste revisie datum

10-07-2019

Trefwoorden¹

Clozapine
Gewichtstoename
Metformine
Aripiprazol
Metabool syndroom

---

¹ © 2019 M. de Ruijter